

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะความคิดเห็นของประชาชน ต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 14 ตำบล 227 หมู่บ้าน จำนวน 62,587 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 14 ตำบล 227 หมู่บ้าน จำนวน 397 คน ซึ่งได้จากการคำนวณด้วยสูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamanae, 1973 : 727)

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือระหว่าง เดือนมิถุนายน ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2550

3. พื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 แห่ง

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่

4.1.1 เพศ

4.1.2 อายุ

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.1.4 อาชีพ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล มี 6 หลัก คือ

4.2.1 การปฏิบัติตามหลักนิติธรรม

4.2.2 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม

- 4.2.3 การปฏิบัติตามหลักความโปร่งใส
- 4.2.4 การปฏิบัติตามหลักความมีส่วนร่วม
- 4.2.5 การปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ
- 4.2.6 การปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่า

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม การปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่า และการปฏิบัติตามหลักความโปร่งใส และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วม และการปฏิบัติตามหลักนิติธรรม

เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า

1.1 การปฏิบัติตามหลักนิติธรรม

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตามหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารราชการ ข้อบัญญัติ อบต. และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ หน้าที่ของประชาชน อบต. จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ หรือเปิด โอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบัญญัติต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อคือ อบต. มีแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

1.2 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตามหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ มีการให้บริการประชาชนอย่างถูกต้อง และเสมอภาค และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อคือ

คณะผู้บริหาร อบต. พนักงานส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต บนพื้นฐานของศีลธรรม และจริยธรรม

1.3 การปฏิบัติด้านความโปร่งใส

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จัหวัดมหาสารคาม ตามหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ประชาชนสามารถตรวจสอบและรับทราบการปฏิบัติงานของ อบต. ของท่าน ได้ มีการจัดตั้งหน่วยงานการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่รับบริการ และการบริหารกิจการต่างๆ ของ อบต. มีการสรุปเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้ เช่น แผนงาน โครงการต่างๆ เอกสารการจัดซื้อ-จัดจ้าง ข้อมูลด้านการเงิน-การคลัง ข้อบัญญัติงบประมาณ

1.4 การปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วม

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จัหวัดมหาสารคาม ตามหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ คณะผู้บริหาร ได้ใช้กลไกกลประชาพิจารณ์ในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชน และชุมชน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาดำบล และสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม หรือองค์กรชุมชน หรือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

1.5 การปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จัหวัดมหาสารคาม ตามหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ผู้บริหาร และหน่วยปฏิบัติงานของ อบต. รับฟังและนำเสนอข้อร้องเรียนของประชาชน ไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ อบต. ได้มีการนำโครงการ กิจกรรม ที่เสนอโดยประชาชน ประชาคมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นทางการ และมี การบันทึกเรื่องร้องเรียน และมีการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนั้นให้ประชาชน หรือผู้ร้องเรียนทราบ

1.6 การปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่า

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ตามหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ อบต. ได้ใช้งบประมาณไปอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ท้องถิ่นได้รับ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ อบต. ได้มีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนในพื้นที่มีความประหยัดในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือจัดกิจกรรมบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ใช้ได้ยาวนาน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

2.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวม และรายด้าน 4 ด้าน คือ การปฏิบัติตามหลักนิติธรรม การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม การปฏิบัติตามหลักความโปร่งใส และการปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วม และการปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ ไม่พบความแตกต่าง

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามการประกอบอาชีพ พบว่า โดยรวม และรายด้าน 4 ด้าน คือ การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม การปฏิบัติตามหลักความโปร่งใส การปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ และการปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่า ไม่พบความแตกต่าง ส่วนด้านการปฏิบัติตามหลักนิติธรรมและการปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สรุปความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยสรุปแต่ละประเด็นคำถาม ดังนี้

ประเด็นคำถามข้อ 1 อบต. ควรจะต้องทำอะไรเพื่อให้ อบต. มีความเข้มแข็ง มีการบริหารงานที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่

1. การจัดการทำแผนพัฒนาตำบล อบต. ควรจะต้องทำแผนพัฒนาตำบลให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยให้ประชาคมของแต่ละหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการจัดทำ

2. การบริหารงานของ อบต. ควรมีความถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีความเป็นกันเองกับประชาชน

3. การจัดกิจกรรมต่างๆ ควรให้ชุมชนมีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอความต้องการของชุมชน

ประเด็นคำถามข้อ 2 อบต. ควรจะมีวิธีการบริหารจัดการอย่างไรจึงจะเป็นการเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต.

1. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในเรื่องที่มีความสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน โดยใช้กลไกประชาคม

2. ส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของ อบต.

3. อบต. ควรมีการประชาสัมพันธ์การทำงานของ อบต. บทบาทหน้าที่ของ อบต. ประกาศข่าวสารต่างๆ ของ อบต. โดยผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน

ประเด็นคำถามข้อ 3 อบต. ควรจะต้องทำอะไรจึงจะมีการบริหารงานที่โปร่งใส และมีความยุติธรรม

1. อบต. ต้องรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณรายรับ-รายจ่ายไว้ในที่เปิดเผยให้ประชาชนเข้ามาติดตาม ตรวจสอบได้

2. การพัฒนาตำบลต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงทั้งตำบลตามลำดับความสำคัญ และความต้องการของประชาชน

3. เปิดโอกาสให้ประชาชน ประชาคม เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง การตรวจรับงาน และการปฏิบัติงานด้านต่างๆ

4. มีการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาของ อบต. ที่มาจากประชาชนในพื้นที่ หรือประชาคม

ประเด็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ควรมีการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังภายในชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนต่อไป
2. ประชาชนส่วนมากมักบริโภคสินค้าตามกระแสนิยม หรือตามคาราโทรทัศน์ อบต. ควรส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ในความเป็นไทย และสำนึกความเป็นไทย ของประชาชนในเขต อบต.

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่น่าอภิปราย ผู้วิจัยขออภิปรายตามข้อสรุป ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สังคมไทยเกิดความตื่นตัวในการสร้างธรรมาภิบาล และการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในวงกว้าง อันเป็นผลมาจากทรัพยากรที่มีจำกัด และกระแสตื่นตัวในระดับสากลและภายในประเทศ ซึ่งการปกครองด้วยหลักบริหารจัดการที่ดี หรือธรรมาภิบาล นั้นเป็นเรื่องของการพัฒนาและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองและพิทักษ์สิทธิของตนเองมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างความโปร่งใสและจัดการทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดิน และให้บริการประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชน ภาคประชาสังคมและองค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นรวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินผลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การจัดซื้อจัดจ้าง และการแต่งตั้ง ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อความ โปร่งใส ความมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนเร่งส่งเสริมความเข้าใจในบทบาทและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเกิดประสิทธิผล (สุรยุทธ์ จุลานนท์. 2549 : 4) จากความคิดเห็นของประชาชน โดยรวมนี้ แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้นำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารงานในหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด และได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์ อบต.

แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีความตื่นตัวและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ อบต. ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิม เทียงสงค์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน มีความเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยรวม และรายด้าน และสอดคล้องกับศุวกิจ ศรีบีคธา (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม โดยพบว่าสถาบันราชภัฏมหาสารคามมีค่าระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการทำงานโดยการมีส่วนร่วม มีความสามัคคี มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ กระจายอำนาจอย่างเสมอภาค พัฒนานวัตกรรมให้มีคุณภาพ และมีการประเมินผลงานที่เป็นระบบ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน จากความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันนี้ทั้งเพศชายและเพศหญิง และประชาชนที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกัน มีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสาร ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้มีทัศนคติ หรือความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีโอกาสที่จะได้รับรู้ และมีความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารต่างกัน และการมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ก็ไม่เท่ากัน ทำให้ได้รับรู้ถึง

ผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน อย่างไรก็ตามเมื่อแยกเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความคิดเห็นต่างกัน โดยพบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นในเชิงบวก การบริหารงานด้านหลักนิติธรรม มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า ส่วนการบริหารด้านหลักคุณธรรมประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไปมีความคิดเห็นในเชิงบวก มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า และมีธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ด้านการปฏิบัติตามหลักความโปร่งใส ประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไปมีความคิดเห็นในเชิงบวก มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ด้านการปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นในเชิงบวก มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า

5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามการประกอบอาชีพ พบว่า โดยรวม ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ถึงแม้ประชาชนจะประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน แต่ในปัจจุบันนี้ระบบข้อมูลข่าวสารทันสมัย ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร ก็สามารถรับรู้ข้อมูลได้ไม่ต่างกัน ทำให้ประชาชนสามารถวิเคราะห์ได้ และประชาชนที่ประกอบอาชีพที่แตกต่างกันก็สามารถที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชน หรือกิจกรรมของชุมชนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นการประกอบอาชีพต่างๆ จึงไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- 1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ตรวจสอบได้ และมีการรับทราบผลการปฏิบัติงานของ อบต. ได้
- 1.2 สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องธรรมาภิบาลให้แก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดกระแสความต้องการพัฒนาตำบล และผลักดันให้มีการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.3 ส่งเสริมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ให้มีธรรมาภิบาล เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันให้หมดไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงประเด็นความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล หรือการสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นๆ เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรขยายขอบเขตเครื่องมือในการศึกษาวิจัยให้กว้างยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก อธิปไตยกรรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอในฐานะผู้กำหนดนโยบาย และผู้กำกับดูแล

2.3 ควรส่งเสริมให้มีสมาคมวิชาชีพ หรือองค์กรด้านธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามาเพื่อทำวิจัย หรือศึกษาด้านนี้ โดยเฉพาะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY